

skibene bleve tagne med, hvorimod hver eneste Damp, som egnede sig dertil, blev monteret med svære Kanoner og holdt i Beredskab. Dette og meget Andet saa Baadsmanden og fik saaledes Kjendsgjerningernes Bevis for, at Seil og Reisninger begyndte at høre Fortiden til, og at Dampmaskiner og svære Kanoner vare det, som man først og fremmest forlangte i Krigstid. Dette lyste ikke op i hans Stemning og endnu mindre Meddelelsen om, at han som Følge af et Dødsfald skulde blive iland for at lede Arbejderne ved Kranen. Under andre Omstændigheder havde et saadant Tillidshverv glædet ham; men nu havde han kun en Tanke: at slippe bort fra sig selv — og dette kunde idetmindste tildels naas ved at komme til søs.

Den Dag, han havde faaet denne Meddelelse, sad han hen paa Aftenen i sin Stue med Spandremmen om Knæet, ifærd med at reparere sit Skotøj; men der var vist gaaet mindst en halv Time, siden han sidst havde boret med Sylen og trukket Begtraaden igjennem. Begge Hænder vare foldede over Knæet, og Øinene stirrede tungt hen for sig. Mutter og Jensine sade hver paa sin Stol for Enden af det lille Bord foran Sofaen. Der var en knugende Stilhed, som forøgede det Uhyggelige ved den ligesom stivfrosne Ubevægelighed, hvori Manden var falden hen. Det Eneste, der rørte sig, vare Moderens og Datterens travle Hænder, der syslede med Syarbeidet, medens deres Øine nu og da søgte hen til Knubbe og derpaa vendte tilbage til Arbeidet med et bedrøvet, næsten ængsteligt Udtryk. Til sidst kunde Madam Knubbe ikke holde det ud længere; men Mandens korte »Sludder!« dengang hun sidst vilde tale ham tilrette, stod hende endnu i frisk Minde, og hun besluttede derfor at gaa tilværks med mindre Aabenhed, men med mere Behændighed, og hun sagde:

»Jeg synes, Knubbe, Du var saa rusten i Halsen, da Du kom fra Holmen. Du har bestemt forkølet Dig; skal jeg ikke lave Dig en Æggepuntz?«

Spørgsmaalet kom saa pludseligt og med en saa ængstelig Hast, at Knubbe blev vakt af sine Grublerier — han saa om paa hende med stive Øine og spurgte:

»Hvad er'ed, Du fortæller Mutter?«

»Om Du ikke vil ha'e lidt Varmt. Din Stemme var saa rusten, da Du kom hjem fra Holmen.«

»Det maa være Dig, der har Rust i Ørene, Mutter. Min Hals er der aldrig no'et iverien med, den trænger inte til Smørelse.«

»Du maa tro mig, Knubbe, Du er syg,« sagde Konen klagende.

»Og Du vil kurere mig med Puntz? Ja, saa maa Du sku læske Sugeværket paa mig hver evige Dag, for bedre bli'er jeg aldrig.«

»Vil Du virkelig bli'e ved at være saa melantraurig hele dit levendes Liv igjennem, Knubbe, saa skal Kone og Barn ikke ret længe gaa og græmme sig ihjel over Dig, for saa ta'er vi vores Død derover.«

»Kommer Du mig nu igjen med den, Mutter?« sagde Knubbe, idet han spændte Remmen af Benet og reiste sig.

»Ja, Du har rigtignok en Gang sagt »Sludder« til det — og jeg har tiet lige siden; men Du maa ikke forlange, at vi To skal gaa og se paa, at Du ser ud, som Du har set ud mestendels hele Tiden, siden vi fik Dig hjem, uden at vi gruer og bæver ved det — og, det siger jeg Dig Knubbe, Du ta'er Livet af vos begge, bliver Du ved paa den Maade!«

Knubbe gik hen og tog sin Hue, der hang paa Skabet, vendte sig til Konen og sagde langsomt med blege Læber:

»Sidst sa'e jeg »Sludder!« — Nu si'er jeg »Sæt den Ende fast, Mutter!« — Og, prøver Du no'ensinde paa saameget som at pirre ved den, saa kaster jeg Dig og Tøsen los og la'er hele Boutikken ryge!« Dermed satte han Huen paa og stormede ud af Huset.

»Stakkels Fa'er!« udrød Jensine, da hun havde forvundet sin Angest over Optrinnet.

»Stakler Du ham?« faldt Madam Knubbe ind med en Blanding af Vrede og Forundring.

»Jeg har saa gruelig ondt af ham, Mo'er. Ser Du ikke selv, hvor han gaar og pines?«

»Men, du Fredsens! Barn, naar Du har saa ondt af ham, hvorfor la'er Du saa ikke den Konstabel løbe — det er jo af ham, at det Hele kommer sig.«

»Fa'er nævner ham jo aldrig, siden de har faret sammen, og I ved jo godt, at vi holde os borte fra hinanden — saa kan han da ikke være Skyld i det.«

»Hvem skal da ha'e Skyld for al den Sørgelighed, naar det ikke er ham?«

»Tror Du da, Mo'er, at vi kom til at se glædere ud, hvis jeg sagde til ham, at det maatte være forbi?«

»Det falder da af sig selv!«

»Men Herregud! Moer, har Du da ikke mærket paa Alt, hvad vi hører og ser, at Fa'er næsten har lige saa ondt af ham som af mig? Det er jo det, Fa'er gaar og pines af.«

»Nu har jeg hørt det med! Saa din Fa'er skulde gaa og krepere sig for hanses Skyld? Nei, Jensine, nu er Du mig for spekulært! Det er jo ham, der har gjort Dig trovrig, og det er Dig, der gjør Fatter trovrig, og skal alt dette Kvæleri nogensinde faa Ende, saa bli'er det kun paa den Maner, at Du la'er Fyren løbe. Men det er det, Du partut ikke vil, for, naar det kommer til det, at Du har sat Dig No'et i Ho'edet, saa sidder det der li'esaa fast som hos Fatter. Men det si'er jeg Dig, at, gaar din Fa'er hen og gjør en Fortræd paa sig selv, saa er det ikke, fordi jeg ikke har varet Dig ad i Tide!«

»Skal jeg da lyve for Jer, Mo'er? Skal jeg stille mig an, som jeg havde slaaet den Ting af Hovedet, naar jeg ved med mig selv, at der ikke vilde være Sandt skabt i, hvad jeg sagde og gjorde?«

»Du sætter det saadan sammen, at jeg bli'er helt tummelumsk i Ho'edet,« svarede Moderen grædende; »jeg ved snart ikke selv, hvad jeg vil; men det ved jeg, Jensine, at det ta'er en gruelig Ende med Forskrækkelse.«

Hvis Madam Knubbe kunde have fulgt Manden, elterat han var styrtet ud af Stuen, vilde det vistnok være lykkedes hende at forstaa sin Datter og indse det Rigtige i hendes Opfattelse. Næppe var Baadsmanden ude af Huset, førend han med ludende Hoved stormede ned ad Svanegade og over til den om Aftenen forladte Reberbane ved Volden langs Grønlandsgade, hvis Mørke ikke forjogtes af en enkelt Tranlygte paa Gadehjørnerne. Her standsede han pludselig, rev Huen af Hovedet som for at køle det, strakte sin knyttede Næve i Veiret og gjentog flere Gange itræk: »Den Ed! Den Ed!« Derefter vandrede han en lang Stund op og ned i Mørket, medens nu og da et halvhøit Udbrud røbede, i hvor stærk en Sindsbevægelse han var. — Lidt efter lidt kom der dog Ro over ham, han sagtede sin Gang, og endelig blev han staaende med sænket Hoved i Skyggen af det gamle Krudttaarn. Hænderne foldede sig fast om hinanden, og med et lidende Blik mumlede han:

»Jeg har sat min Saligheds Ed paa det; den kan jeg ikke bryde. Barmhjærtige Gud og Frelser! Lad det klare op for mig!« Atter stod han et Øieblik ubevægelig, holdt derpaa sin Hue for Ansigtet og bad sit Fadervor. Det var første Gang, at Knubbe bad den Bøn paa anden Tid og Sted end under Gudstjenesten iland og ombord. Med rolige Skridt vendte han tilbage til sit Hjem, hvor de ængstelige Ventende vekslede et beroliget Blik, da han stille og venligt sagde til dem: »Det er vist sent, Børn, lad os komme tilkøis.«

Holger havde ikke ligget ledig, siden han kom hjem fra Nordsøen: hver Time, han havde tilovers fra Værftet, havde han brugt til at studere Navigation i, og hen paa Foraaret kunde han en smuk Dag mælde sin Fader, at nu havde han Styrmandsexamen. »Men for at Du ikke skal blive bange for, at jeg nu faar Nykker og vil knibe ud fra Corpset,« tilføiede Holger, »har jeg bedet om at komme som Kanoncommandeur med »Vulcan«, der jo er det første af de store Dampskibe, som skal heise Commandoen.«

I Begyndelsen af Sommeren kom »Vulcan« da ogsaa ud og blev, efter at have deltaget i Besættelsen af Femern, sendt til Slesvigs Vestkyst, da nogle af Oprørernes Kanonbaade vare gaaede op imellem Vesterhavssøerne og havde taget Station ved Føhr, hvor Slesvigholstenerne hidtil vare blevne holdte i Ave af en Haandfuld Folk under den tapre Lieutenant Hammer. En dansk Kanonbaadsflotille skulde rense de indre Farvande for »Insurgenternes« Fartøier, og, hvis disse skulde forsøge at naa en holstensk Havn ved at gaa sydpaa, udenom Øerne, skulde »Vulcan« møde dem i Søen og gjøre dem den Skade, den kunde.

Inden de danske Baade, der vare samlede ved Sild, naaede ned til Føhr, fik imidlertid Slesvigholstenerne Nys om Faren og toge Flugten ad den paa Grund af Dybdeforholdene fremkommeligste Vej, udenom Øerne; men, næppe vare de komne udenfor Løbene, før de bleve ubehageligt overraskede ved at møde »Vulcan«. Dennes Artilleri var vel kun halvt saa talrigt som Fjendens; men dens Officerer og Folk havde en gammel Marines Uddannelse, og hver Kanon blev commanderet af en dygtig Konstabel, saa at Partiet ikke var saa ulige, som det kunde synes. Fjenden sendte den første Hilsen, og den var godt rettet: Granaterne susede hen over Vandet og sloge med Brag igjennem Far-

tøier og Reisning, saa Støv og Splinter hvirvlede om Øerne paa Kanonbesætningerne — da lød Ordren til at aabne Ilden. Holger, der med alle Nerver spændte holdt Sigtet med sin Bombekanon, brændte paa i det Samme, hele Laget gik, og paa et Par af de fjendtlige Kanonbaade opstod der et Røre, som tydeligt viste, hvor godt man havde ramt dem. Nu gik Fægtningen sin Gang, »Vulcan« trængte saa nær ind paa Fjenden, som den kunde for Landgrunden; Modstanderne benyttede det nære Hold til fra enkelte Kanoner at skyde med Skraasække. Hvis Kugler med en raslende Lyd fore hen over Dækket og nu og da saarede en Mand, men, at »Vulcans« Granater og de to Kugler i hver af de mindre Kanoner ramte med langt større Sikkerhed, viste sig ved, at Oprørernes Ild blev mattere og mattere. Efter fuldstændig at have standset med Skydningen i Løbet af flere Minutter dreiede de imod Land for at komme saa langt ind paa Grundene, at de vare ude af Skudvidde, og med det Samme afskød de deres sidste Skud. Da Holger saa Dampøren, der slæbte dem, dreie ind paa Grundene, udrød han: »I skal sku ha'e et Par Skud i Tilgift, inden I stikker af!« og skulde lige til at brænde paa, da Fjenden sendte sin sidste Salve. Et Par Granater susede hen over Skibet, og mangfoldige smaa Stænk langs den speilglatte Vandflade viste, at en Sværm Skraakugler kom ansættende — et Par Secunder efter raslede det hen ad Dækket, hvor Holger stod, han for sammen, sank stærkt blegnende i Knæ og gled sagte om paa Siden, idet han rakte Laaselinen til Afløseren, der sprang til, og med hendøende Stemme sagde: »Sigt igjen, før Du skyder.« Dermed tabte han Bevidstheden.

Den Dag, Efterretningen om dette Sammenstød paa Søen var naaet til Kjøbenhavn, kom Madam Knubbe i Skumringen hjem fra et Byerinde. Hun skulde til at gaa ind af sin Husdør, da Naboens lille Dreng kom løbende hen til hende og sagde, idet han rakte hende et Skillingsblad: »Værsgo Madam! der staar, hvordan Voreses har mulet de Andre af. Mo'er sa'e, jeg maatte gjerne gi'e Dem det.« Madammen stak Bladet sindigt i Kurven og gik ind i Huset. — »Det er dog ilierveller rart, at Fatter ikke er tilsøs,« tænkte hun; »nu dunker det En ikke mere saa følt i Hjærtækulen, hvergang man ser de skidt Blade — men Herregud, Fatter pleier det dog van at fornøie, naar han saadan faar Et og Andet at høre.« Derfor kom ogsaa Bladet frem, da al Husgjerning var besørget. »Hvad stikker der Dig Mutter, at Du først nu kommer med det?« sagde Baadsmanden ivrigt, saasart han havde kastet Øinene paa Papiret, »det er jo voreses Folk, der har vaaren med; her staar jo med store Bogstaver: Sammenstød med slesvigholstenske Kanonbaade. Det med den lille Skrift, som kommer bagefter, er det mig for mørkt til at hitte Rede i — se om Du kan, Jensine.«

Jensine tog med rystende Haand Papiret, gik tæt hen til Vinduet og læste med halvkvalt Stemme:

»Oprørernes Kanonbaade ere paa Flugten fra Føhr sønderrefter i Søen blevne angrebne af Dampskibet »Vulcan«, som tilføiede dem betydelig Skade og sikkert vilde have tvunget dem til Overgivelse, hvis dens Dybgaaende ikke havde forhindret den i at forfølge dem ind paa lavt Vande. Begunstigede af Natten ere de slupne ind til Glückstadt. »Vulcan« har faaet endel Skud i Skrog og Reisning, og en Kanon er demonteret; men den vil være fuldstændig i Orden igjen om et Par Dage.«

Derefter kom Navnene paa de Faldne og Saaerede, og øverst blandt de Sidste stod: »Overconstabel Holger Prytsman haardt saaret.«

At Jensine efter med Nød og næppe at have læst ud krøb som vingskudt ind i Sidekammeret, er en Selvfølge; men, hvad der slog Madam Knubbe med Forbavselse var, at Knubbe, hendes egen Mand Knubbe, udrød: »Holger haardt saaret!« og i samme Nu var med Huen paa ude ad Døren og nede ad Trappen. Mutter stod en Stund og stirrede maalløs paa den aabne Dør, rettede sig derefter pludselig og slog Hænderne sammen med Ordene: »Herrejemeni! Saa fik Tøsen dog Ret!« og efter at have grundet lidt med Hovedet paa Siden tilføiede hun: »Det var saamænd den bare Bedrøvelse, han rendte for — Men hvor i al Verden vil dog Manden rende hen?«

Ja, hvor rendte Knubbe hen? — Lige ned ad Svanegade, op langs Ny Østergade og Borgergade og saa rundt om Hjørnet ind i — Bjørnegade! Uafbrudt løb han og standsede først, da han stod ud for Nr. 24, hvor Prytsman boede. Han greb i Klinken, stødte Døren op og satte den ene Fod over Tærskelen — men saa standsede han. Foden kom tilbage, Døren blev trukken forsigtigt til, og Knubbe gik nølende ned ad Volden til, idet han mumlede: